

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร โทร. ๑๓๓๕

ที่ กษ ๐๘๐๐.๐๕/

วันที่ ๐๕ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง สรุปรการพัฒนาความรู้ของบุคลากรผ่าน LDD e-training

เรียน ผอ. กพร.

ตามที่กรมฯ กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนระดับสำนัก/กอง ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน ในมิติการพัฒนางาน รอบการประเมินที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง ความสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาความรู้ของบุคลากรในหน่วยงาน นั้น

ในการนี้ ดิฉันนางสาวนริศรา อนุวงศ์วรเวทย์ ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ได้ดำเนินการอบรมผ่านระบบ LDD e-training ในหัวข้อ วินัยและการรักษาวินัย พร้อมสรุบบทเรียนในหัวข้อดังกล่าว รายละเอียดตาม QR code ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวนริศรา อนุวงศ์วรเวทย์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สรุบบทเรียนที่ได้จากการพัฒนาความรู้
หลักสูตรวินัยและการรักษาวินัย

สรุปบทเรียนที่ได้จากการพัฒนาความรู้

หลักสูตรวินัยและการรักษาวินัย เมื่อวันที่ ๑ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (LDD e-Training) ของกรมพัฒนาที่ดิน สรุปได้ดังนี้

หลักสูตรวินัยและการรักษาวินัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้าราชการการปฏิบัติราชการดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ส่วนรวมตามความคาดหวังของประชาชนและสังคม โดยมีวัตถุประสงค์ของการอบรมดังนี้ ๑. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนในเรื่องการรักษาวินัย และ ๒. สรุปจุดมุ่งหมายและความสำคัญของวินัยได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

เนื้อหาวิชาของหลักสูตรวินัยและการรักษาวินัย มีเนื้อหาประกอบด้วย ๔ หัวข้อดังนี้

- หัวข้อที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของวินัย
- หัวข้อที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย
- หัวข้อที่ ๓ ข้อกำหนดวินัย
- หัวข้อที่ ๔ โทษของการกระทำผิดวินัย

ความหมายและความสำคัญของวินัย วินัย (Discipline) หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้ เป็นไปตามระเบียบแบบแผน นอกจากนี้ ยังหมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะ ควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ รักษาความลับของทางราชการ และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

การรักษาวินัย หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยตามที่กฎหมายบัญญัติอย่าง เคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืน หรือหลีกเลี่ยง หากพบว่าการกระทำความผิด ผู้บังคับบัญชาต้อง ดำเนินการทางวินัย เพื่อให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น การรักษาวินัยที่ดีนั้น นอกจากข้าราชการที่ต้องเรียนรู้ และ ตระหนักในหน้าที่แล้ว ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างและส่งเสริม เป็นตัวอย่างที่ดี และส่งเสริมให้ข้าราชการ มีวินัยด้วย

ความสำคัญของวินัย ความสำคัญของวินัยต่อส่วนรวม จะทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีความ เจริญก้าวหน้า บริการประชาชนด้วยความผาสุก เกิดความสงบเรียบร้อยต่อระบบราชการ ในขณะที่ ความสำคัญของวินัยต่อเจ้าหน้าที่รัฐ วินัยช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลก่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ช่วยส่งเสริมสมรรถภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และส่งเสริมความสำเร็จความก้าวหน้า ในสายอาชีพ และการดำรงชีวิต

ในขณะที่สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดทางวินัย มีสาเหตุทั้งภายในและภายนอก สาเหตุจากภายใน เกิดจากการไม่เข้าใจ ตามใจ ไม่ใส่ใจ ล้อใจ จำใจ ตั้งใจ และสาเหตุจากภายนอก เกิดจากอบายมุข ตัวอย่างไม่ดี ขวัญไม่ดี ความจำเป็นในการครองชีพ การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา โอกาสเปิดช่องล่อใจ ทั้งนี้ การ ไม่เข้าใจระเบียบข้อกฎหมายเป็นสาเหตุลำดับต้นๆ ที่ทำให้เกิดการกระทำผิดทางวินัย

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

๑. ข้าราชการ

๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๒ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. ลูกจ้างประจำ

๒.๑ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗

๒.๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๓ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๓. พนักงานราชการ

๓.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗

๓.๓ ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัย

๓.๓ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔

๓.๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๕ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. จ้างเหมาและบริการ

๔.๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และสัญญาจ้าง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวถึงข้อกำหนดวินัยไว้ดังนี้

๑. วินัยต่อประเทศชาติ

มาตรา ๘๑ กำหนดให้ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพราะฉะนั้นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความเลื่อมใสสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพื่อให้งานราชการดำเนินงานไปได้ หากผิดวินัยในข้อนี้ ยังรวมไปถึงการขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการด้วย ตัวอย่างเช่น ถ้ามีการโพสต์ Facebook การเขียนบทความต่างๆ ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้กระทบหรือไปออกความเห็นเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย

๒. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

มาตรา ๘๒ (๔) กำหนดให้ต้องการปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยคำสั่งของผู้บังคับบัญชาจะเป็นคำสั่งด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร หรือ กระทำการโดยวิธีอื่นได้ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาสั่งเรา และต้องสั่งในหน้าที่ราชการ อาจจะไม่ใช้หน้าที่ที่กำหนดตำแหน่ง แต่เป็นหน้าที่ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายเราและต้องอยู่ในงานราชการ และเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และข้าราชการต้องมีเจตนาที่จะไม่ดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ตัวอย่างเช่น ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งว่า ในวันอาทิตย์ขอให้มาช่วยปฏิบัติราชการด่วน แต่ข้าราชการคนที่ได้รับคำสั่งไม่ไปปฏิบัติงาน กรณีนี้ถือเป็นการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา เพราะข้าราชการทุกคนเป็นข้าราชการตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพราะฉะนั้นไม่ว่าผู้บังคับบัญชาจะสั่งงานเวลาตึก หรือเสาร์อาทิตย์ ข้าราชการต้องปฏิบัติตาม ถ้าเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือกรณีตัวอย่าง เจ้าหน้าที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการซื้อกระดาษ A๔ และเจ้าหน้าที่ทราบอยู่แล้วว่ายังมีกระดาษอยู่ในสต็อก แต่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้จัดซื้อกระดาษ A๔ มาเพิ่ม กรณีเช่นนี้ เจ้าหน้าที่ที่ต้องทำเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง โดยระบุว่า การ

จัดซื้อกระดาษจะเกิดความเสียหายอะไรบ้าง ถือเป็นการแสดงความบริสุทธิ์ใจของเจ้าหน้าที่ ว่าราชการจะเสียหายหากผู้บังคับบัญชายืนยันจะสั่งให้จัดซื้อกระดาษ A๔

มาตรา ๘๓ (๑) การรายงานเท็จ การรายงานเท็จมีทั้งการรายงานด้วยวาจา หนังสือ การบอกเล่า หรือทำรายงานที่เป็นการเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง (ไม่รายงานตามความจริง) หรือการรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา ต้องมีการเสนอต่อผู้บังคับบัญชาอย่างทางการ

มาตรา ๘๓ (๒) การกระทำข้ามผู้บังคับบัญชา มีจุดมุ่งหมายคือ ให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับมีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติราชการ ตัวอย่างเช่น กลุ่มงานวินัย ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติปฏิบัติการ นิติกรชำนาญการ มีลำดับชั้นของการบังคับบัญชาคือ ผู้อำนวยการกลุ่มวินัย ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ โดยมีผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป คือ รองอธิบดีด้านบริหาร และอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด โดยมาตราดังกล่าวนี้กำหนดว่า ต้องไม่ปฏิบัติราชการข้ามผู้บังคับบัญชา ตัวอย่างเช่น มีเรื่องร้องเรียนจากนิติกร ร้องเรียนผอ.กลุ่มวินัยว่า ไม่มีความเป็นธรรมต่อนิติกร นิติกรจึงร้องเรียนไปยัง ผอ.กองการเจ้าหน้าที่ การร้องเรียนดังกล่าวไม่ใช่การปฏิบัติราชการ จึงสามารถกระทำได้ และไม่เป็นการปฏิบัติงานข้ามผู้บังคับบัญชา

อย่างไรก็ตาม มาตราดังกล่าวมีข้อยกเว้นคือ ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นสั่งให้กระทำและได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว เช่น นิติกรของกลุ่มวินัยมีความสามารถแปลภาษาอังกฤษได้ ได้รับคำสั่งจากอธิบดีให้ช่วยแปลภาษาอังกฤษ นิติกรจึงแปลภาษาอังกฤษ และนำเอกสารไปเสนออธิบดี กรณีดังกล่าวไม่ได้เป็นการดำเนินการข้ามผู้บังคับบัญชา

๓. วินัยต่อผู้ร่วมงาน

มาตรา ๘๒ (๗) กำหนดให้ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ เพื่อให้งานราชการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตัวอย่างเช่น มีการทะเลาะวิวาทในที่ทำงานระหว่างข้าราชการ หรือการทะเลาะวิวาทกันในบ้านพักข้าราชการ

มาตรา ๘๓ (๗) กำหนดให้ ต้องไม่ก่อกวน แกล้ง กดขี่ ข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ การก่อกวน แกล้ง คือ ใช้อุบายต่างๆ ใส่ความเพื่อนร่วมงาน หรือใส่ความผู้บังคับบัญชา หรือการกดขี่ ข่มเหงให้อยู่ในอำนาจของตน หมายถึง การรังแก แกล้งให้เดือดร้อน

มาตรา ๘๓ (๘) กำหนดให้ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศที่กำหนดในกฎ ก.พ. (กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓) โดยคำว่า เพศ มีความหมายรวมถึง เพศชาย เพศหญิงและเพศสภาพอื่นๆ และมีลักษณะการกระทำต่อข้าราชการหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ในสถานที่ราชการและนอกสถานที่ราชการ และผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอม หรือทำให้เดือดร้อนรำคาญ

๔. วินัยต่อประชาชน

มาตรา ๘๒ (๘) กำหนดให้ข้าราชการต้องให้การต้อนรับ ให้ความสะดวก (การให้ความสะดวกคือ ผู้รับบริการได้รับความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย เช่น การให้บริการในรูปแบบ Application) ให้ความเป็นธรรม (การให้ความเป็นธรรม หมายถึง การไม่เลือกปฏิบัติ โดยให้บริการตามลำดับคิว) ให้การสงเคราะห์ต่อประชาชนที่มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้เกิดขึ้นกับประชาชนผู้มาติดต่อ ทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม สะดวกสบาย

มาตรา ๘๓ (๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหงประชาชนผู้มาติดต่อ (ประชาชนมีความหมายรวมถึง เพื่อนข้าราชการในหน่วยงานที่มาติดต่อขอรับบริการ)

๕. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๘๒ (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต คือ ไม่คดโกง ตั้งใจดี ซอปรธรรม ไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น หากมีเกษตรกรมารับบริการวิเคราะห์ดิน และเจ้าหน้าที่รับเงินจากเกษตรกร โดยบอกว่าจะดูแลให้บริการก่อน ถือเป็นความทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นการใช้อำนาจของตนเองเอื้อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

มาตรา ๘๒ (๒) กำหนดให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติ ครม. นโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของราชการ ตัวอย่างเช่น การนำรถหลวงไปจอดไว้ที่บ้านของตนเอง หรือนำไปใช้ส่วนตัว แล้วการจัดฝึกอบรมเท็จโดยไม่มีผู้เข้าอบรมแล้วมาเบิกค่าอบรม หรือการไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ ซึ่งมีการปฏิบัติที่ผิดระเบียบเป็นจำนวนมาก ทั้งการตรวจรับการจ้างและการควบคุมงาน

มาตรา ๘๒ (๓) กำหนดให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ รักษาประโยชน์ของทางราชการ ตัวอย่างเช่น ทำธุระส่วนตัวในเวลาราชการ หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำโครงการวิจัยมีหน้าที่ต้องริเริ่ม ต้องเสนอต่อผู้บังคับบัญชา แต่นั่งรอเวลาเป็นเดือน ไม่ทำงานวิจัย โดยให้เหตุผลว่า ผู้บังคับบัญชาไม่ได้สั่งให้ทำวิจัย

มาตรา ๘๒ (๔) กำหนดให้ต้องอุทิศเวลา ไม่ละทิ้ง หรือทอดทิ้ง หน้าที่ราชการ โดยมีความหมายดังนี้ ละทิ้ง คือ ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ทอดทิ้ง คือ อยู่แต่ไม่สนใจทำงาน ตัวอย่างเช่น การขออนุญาตลาป่วย ผู้ได้บังคับบัญชาได้ลาป่วย แต่ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตให้ลาป่วย ถือเป็นละทิ้งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๘๒ (๖) กำหนดให้ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรักษาความลับของทางราชการ ตัวอย่างเช่น ข้าราชการมีหน้าที่สอบแข่งขันบรรจุเข้ารับราชการ แต่นำข้อสอบไปเปิดเผย ถือเป็นความลับของทางราชการ

มาตรา ๘๒ (๙) กำหนดว่า ข้าราชการต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ระมัดระวังการออกความเห็นทางการเมืองผ่านสื่อสังคม

๖. วินัยต่อตนเอง

มาตรา ๘๒ (๑๐) กำหนดให้ต้องรักษาชื่อเสียงของตนเอง รักษาเกียรติศักดิ์ของอำนาจหน้าที่ของตนเองไม่ให้เสื่อมเสีย ตัวอย่างเช่น ข้าราชการขายทอดทิ้งภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่ส่งเสียเลี้ยงดูบุตร หรือการเมาสุราแล้วมีเสียงดัง กรณีนี้เป็นการไม่รักษาเกียรติการเป็นหน้าที่ราชการ

ข้อกำหนดทางวินัย

พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ ว่าด้วยความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ไว้ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบโดยทุจริต
 (๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งโดยไม่มีเหตุอันควร เป็นเหตุเสียหายร้ายแรง
 (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่เหตุอันสมควร สำหรับข้าราชการ ๑๕ วัน พนักงานราชการและลูกจ้างประจำ ๗ วัน เป็นการนับรวมวันเสาร์ อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ด้วย

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วร้ายแรง ตัวอย่างเช่น การเบิกค่าเลี้ยงชีพ การทุจริตการสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่ง การเล่นเกมพนันที่กฎหมายห้าม การเสพของมึนเมาจนไม่สามารถครองสติ หรือเสพของมึนเมาจนทำให้ราชการเสียหาย

(๕) การดูหมิ่นเหยียดหยาม

(๖) การกระทำผิดอาญา ต้องเป็นโทษที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือไม่ใช่ความผิด

ลหุโทษ

(๗) ละเว้นหรือการกระทำอื่นใด อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้าม มาตรา ๘๓ เป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง

(๘) ละเว้นการกระทำที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.

โทษของการกระทำผิดวินัย

ข้าราชการ มีโทษทางวินัย ๕ สถาน ดังนี้

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดเงินเดือน
๓. ลดเงินเดือน
๔. ปลดออก
๕. ไล่ออก

พนักงานราชการ มีโทษทางวินัย ๔ สถาน ดังนี้

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดเงินค่าจ้าง
๓. ลดเงินค่าจ้าง
๔. ไล่ออก

ลูกจ้างประจำ มีโทษทางวินัย ๔ สถาน ดังนี้

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดค่าจ้าง
๓. ลดค่าจ้าง
๔. ไล่ออก

การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. ได้รับความรู้ความเข้าใจระเบียบวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการ กฎหมายและระเบียบ ต่างๆที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งตัวอย่างการกระทำผิดวินัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่าง ถูกต้อง

๒. ปลุกจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี

๓. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่ผู้ร่วมงานในหน่วยงานของตนเองได้ เพื่อลดการ กระทำผิดวินัย